

Sygn. akt: I C 365/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wiesław Kasprzyk
Protokolant:	sekr. sądowy Martyna Pańkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. S., A. S., J. S.**

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda W. S. kwotę 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2014 r.
- zasądza od pozwanego na rzecz powódki J. S. kwotę 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2014 r.
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda A. S. kwotę 25 000 (pięćdziesiąt tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2014 r.
- w pozostałej części powództwa oddala.
- Koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt I C 365/14

UZASADNIENIE

Powodowie W. S., J. S. wnieśli o zasądzenie od pozwanego na podstawie art. 448 Kodeksu Cywilnego w związku z art. 24 § 1 Kodeksu Cywilnego kwotę po 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Z kolei powód A. S. na tej samej podstawie prawnej domagał się zapłaty 50 000 zł.

W uzasadnieniu swojego pozwu stwierdzili, że w dniu 8 lipca 2006 roku około godz. 22:00 na drodze krajowej pomiędzy miejscowościami S.-O. w gminie K. doszło do zderzenia samochodu osobowego kierowanego przez T. M. z samochodem ciężarowym marki V.. Wynikiem tego zdarzenia śmierć poniosła M. S. córka powodów W. i J. S. oraz siostra powoda A. S.. Sprawca wypadku posiadał polisę odpowiedzialności cywilnej pozwanego.

Powodowie W. i J. S. wnieśli też powództwo przeciwko pozwanemu zakładowi ubezpieczeń do Sądu Rejonowego w Bartoszycach o zapłatę odszkodowania za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej po śmierci córki M. S.. Sąd ten wyrokiem z dnia 21.01.2011 roku zasądził od pozwanego na rzecz powoda W. S. odszkodowanie w kwocie 13 000 zł ,na podstawie art. 446 § 3 oraz dla powódki J. S. odszkodowanie w wysokości 15 000 zł na podstawie art. 446 § 3 Kodeksu Cywilnego jak też kwotę 10 976 zł odszkodowania na podstawie art. 444 § 1 Kodeksu Cywilnego.

Uzasadniając swoje żądanie **W. S.** stwierdził, że w wyniku tragicznego zdarzenia stracił wyjątkową bliską osobę . Pokładał w niej bardzo duże nadzieje na starość, z córką miał bliski kontakt dlatego był przekonany, że to właśnie ona będzie się nim opiekowała na starość. Po dzień dzisiejszy nie jest w stanie pogodzić się z tragiczną śmiercią córki. Powód cały czas przeżywać żałobę. Przed śmiercią córki utrzymywał kontakty towarzyskie ,był człowiekiem towarzyskim teraz stał się apatyczny i popadł w depresję. Po śmierci córki stał się nerwowy, utracił sens życia, nie ma motywacji do działania. Do dnia dzisiejszego przeżywa niespodziewaną śmierć córki. Dobro osobiste powoda w postaci więzi rodzinnej emocjonalnej zostało w sposób całkowicie bezprawny naruszone. W wyniku tego dramatycznego zdarzenia utracił bliską osobę.

Powódka **J. S.** z kolei stwierdziła że posiadała bardzo silną i głęboką więź z córką M. . Zwierzały się sobie i ufały nawzajem. Wyniku śmierci córki powódka bardzo ucierpiała. Ma zaniki pamięci i trudności ze skupieniem się. Ma zawroty głowy, traci równowagę. Jej stan zdrowia uległ pogorszeniu po śmierci córki. Przyjmuje leki na uspokojenie. Powódka ma stany depresyjne, odczuwa ona lęki i cierpi na zaburzenia snu. Oboje powodowie powołują się na opinię biegłych psychiatrów sporządzonych dla potrzeb postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym Bartoszycach

Powód **A. S.** stwierdził że z siostrą łączyły go bardzo zażyłe stosunki. Była ona jego jedyną ,w dodatku młodszą , siostrą. Utrata siostry była dla niego traumatycznym przeżyciem, które pozostawiło swój ślad w jego psychice ale także na zdrowiu. Powód po dzień dzisiejszy nie może dojść do siebie po utracie siostry. Cała ta sytuacja rozbiła szczęście ich rodziny i powoda. Powód przed rokiem przeszedł zawał serca mimo, że wcześniej nie chorował na serce a po śmierci siostry stał się dużo bardziej nerwowy i w jego ocenie zawał serca, który przeszedł jest konsekwencją tragicznych zdarzeń, stresu i cierpienia.

Pozwany - Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł oddalenie powództwa. Pozwany stwierdził, że między nim na posiadacza pojazdu zawarta została umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obowiązujące w dacie zdarzenia. Pozwany zakwestionował istnienie dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej jak również kwestionuje możliwość dochodzenia zadośćuczynienia od sprawców wypadków komunikacyjnych przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. Pozwany podnosi także zarzut brak legitymacji czynnej powodów bowiem nie są oni uprawnieni do dochodzenia roszczeń z tytułu dobra osobistego postaci więzi rodzinnych jak też zarzut braku legitymacji biernej bowiem pozwany nie ponosi odpowiedzialności w związku z brakiem podstawy prawnej takiej odpowiedzialności.

Sąd ustalił co następuje

Dnia 8 lipca 2006 roku na drodze krajowej pomiędzy miejscowościami S.-O. w gminie K. na prostym odcinku drogi doszło do zderzenia samochodu marki volkswagen kierowanego przez T. M. z samochodem ciężarowym marki V.. W konsekwencji T. M. i jego pasażerka M. S. ponieśli śmierć na miejscu. Bezpośrednią przyczyną wypadku było doprowadzenie przez T. M. do utraty sterowności pojazdu oraz panowania nad jego torem w czasie wyprzedzania pieszych. Postanowieniem z dnia 12 września 2007 roku umorzono śledztwo wprowadzone w sprawie wypadku drogowego wobec śmierci sprawcy

Bezsporne

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2011 roku Sąd Rejonowy B. zasądził od pozwanego towarzystwa na rzecz powoda W. S. kwotę 13 000 zł tytułem odszkodowania, tym samym wyrokiem zasądzono na rzecz powódki J. S. kwotę 25 976 zł także tytułem odszkodowania. W trakcie tego postępowania dopuszczono dowód stopni biegłego psychiatry, który w konkluzji opinii stwierdził, że stan zdrowia powoda W. S. uległ pogorszeniu po dniu 08.07.2006 roku. Według biegłego

W. S. zdradza objawy zaburzeń adaptacyjnych depresyjnych, zaburzenia te ograniczają zdolność funkcjonowania społecznego i ograniczają zdolność skutecznego wykonywania codziennych czynności. W ocenie biegłego pogorszenie stanu zdrowia W. S. jest spowodowane śmiercią córki, która miała miejsce 08.07.2007 roku.

Ten sam biegły stosunku do powódki J. S. także stwierdził, że jej stan zdrowia uległ pogorszeniu po dniu 08.07.2006 roku. J. S. zdradza objawy zaburzeń adaptacyjnych -reakcja depresyjna przedłużona. Te zaburzenia zdaniem biegłego ograniczają jej zdolności funkcjonowania społecznego, a także wykonywanie codziennych czynności.

Dowód

opinia biegłego k. 33 i 34 akt sprawy oraz 39 i 40 akt sprawy

Także w toku niniejszego postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa na okoliczność ustalenia więzi emocjonalnej i uczuciowej łączącej powodów ze zmarłą M. S. oraz rozmiaru doznanej krzywdy, wpływu na dotychczasowe życie i zdrowie w wskutek jej śmierci, w szczególności czy reakcja powodów i ich obecne postrzeganie tej sytuacji przekracza granicę zwykłej reakcji żałoby.

Biegła psycholog odnośnie powoda A. S. stwierdziła, że powód z M. S. był w poprawnym kontakcie ale ich relacje nie spełniały kryteriów relacji szczególnej czy wyjątkowej. Jeżeli chodzi o rozmiar doznanej krzywdy można stwierdzić, że w obecnej chwili nie wybiega poza granicę normy. Obecnie biegły nie stwierdził negatywnych konsekwencji powstałych w sferze zdrowia psychicznego a związanych ze śmiercią siostry. Dane z wywiadu ani wyniki badań testowych nie ujawniły występowania zaburzeń depresyjnych czy lękowych. Krótkotrwale obniżenie nastroju związane z utratą osoby bliskiej jest traktowane jako normalne zjawisko. W kontekście konfliktu tego powoda z rodzicami utrata siostry była jednocześnie utratą swego rodzaju łącznika między nim rodzicami. Pośrednio śmierć siostry mogła wpłynąć na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca, którego doznał powód.

Odnośnie powoda W. S. biegła wyciągnęła następujące wnioski. Powód W. S. miał ze zmarłą poprawne kontakty ale nie można dopatrzeć się w nich relacji szczególnych i wyjątkowych. Jak każdy dbających rodzic powód miał na względzie troskę o wykształcenie i zabezpieczenie przyszłości dziecka z myślą, że w ten sposób zabezpiecza też swoją przyszłość. Obecnie biegła nie stwierdza negatywnych konsekwencji powstałych w sferze zdrowia psychicznego powoda związanych ze śmiercią córki. Wyniki badań testowych nie potwierdziły wystąpienia zaburzeń depresyjnym czy lękowych.

Odnośnie powódki J. S. biegła stwierdza, że między matką a córką istniały relacje dobre i poprawne natomiast nie dopatruje się relacji szczególnych i wyjątkowych. Obecnie biegła nie stwierdza negatywnych konsekwencji powstałych w sferze zdrowia psychicznego powódki związanych ze śmiercią córki. Wyniki badań testowych nie potwierdziły wystąpienia zaburzeń lękowych. Powódka skarży się na ogólny spowolnienie obniżenie sprawności wykonywaniu wszelkich czynności. Należy jednak zdaniem biegłej zwrócić uwagę, że na taki obraz funkcjonowania mogą mieć też wpływ zmiany w strukturze mózgu ujawnione przeprowadzonych badaniach tomograficznych.

Powód opinia biegłego k. 133 do 147 akt sprawy

Sąd zważył co następuje

Żądanie powodów W. i J. S. są uzasadnione do kwoty 50 000 zł zaś żądanie A. S. do kwoty 30 000 zł. **Prawną podstawą orzeczenia Sądu jest przepis art. 448 Kodeksu Cywilnego w związku z art. 24 § 1 Kodeksu Cywilnego.** Sąd podziela stanowisko powoda zawarte w piśmie procesowym z dnia 12.11.2014 roku, w którym stwierdza, w odniesieniu do zarzutów pozwanego o braku legitymacji czynnej powodów oraz braku legitymacji biernej pozwanego, który powołuje się uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 2 października 2010 roku o sygn. Akt CZP 76/10, w której to Sąd Najwyższy stwierdził, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 Kodeksu Cywilnego w związku z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku.

W świetle tego orzeczenia oraz utrwalonego już orzecznictwa sądów powszechnych nie budzi wątpliwości istnienie legitymacji czynnej powoda i legitymacji biernej pozwanego w tego typu sprawach.

Przechodząc do uzasadnienia wysokości przyznanego zadośćuczynienia Sąd stwierdza na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączących pokrzywdzonego ze zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia, roli w rodzinie pełnionej przez zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości jej zdolność zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego przy czym każdy przypadek powinien być zindywidualizowany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03.06.2011 roku III CSK 279/10.

Ze zebranego w sprawie materiału dowodowego, z opinii biegłych dopuszczonych przez Sąd Rejonowy w Bartoszycach wynika, że bezpośrednio po tragicznym zdarzeniu pogorszeniu uległ stan zdrowia powodów W. i J. S.. Pogorszenie to było wynikiem przeżyć jakich doznali na skutek śmierci córki.

Najistotniejsze znaczenie mają jednak opinie psychologa dopuszczona przez Sąd w niniejszym postępowaniu. Z opinii tych wyłania się obraz poprawnych stosunków między rodzicami i córką nie miały one jednak charakteru szczególnej więzi. Obecnie biegła nie stwierdziła u rodziców negatywnych konsekwencji powstałych w sferze zdrowia psychicznego związanych ze śmiercią córki. Podobnie biegła oceniła stosunek łączący powoda A. z S. ze swoją siostrą. Na podkreślenie zasługuje twierdzenie powoda W. S., że nie nosił się z zamiarem wszczynania spraw sądowych z tego tytułu ale jak stwierdził „ firmy nachodziły same”. Nie jest żadną tajemnicą, że gro spraw tego typu wszczynanych jest wyłącznie z inicjatywy firm prawniczych a nie samych pokrzywdzonych. Niewątpliwie fakt ten musi mieć odbicie w wysokości przyznanego zadośćuczynienia . ***Istotne jest przy tym uchwycenie faktycznego rozmiaru krzywdy pokrzywdzonych i oddzielenie go od obrazu przygotowanego dla potrzeb samego procesu.*** Na taką dwoistość zwraca uwagę biegły w opiniach wskazując i podając konkretne przykłady z rozmów z powodami . Z jednej strony w toku procesu powodowie wskazują na bardzo ścisłe , serdeczne więzi z córką a z drugiej strony psychologiczna analiza ich wypowiedzi przed psychologiem kreuje inną rzeczywistość , wskazana przez biegłego. Nie może przy tym schodzić z pola widzenia jednak fakt, że każda utrata dziecka bez względu na jego wiek stanowi dla rodziców traumatyczne wydarzenie i faktycznie prowadzi do zerwania więzi rodzinnych . Trwale pozbawia rodziców samego kontaktu z dzieckiem ale i szeroko rozumianej możliwości przeżywania jego przyszłości i radości z tym związanych.

Uwzględniając więc te argumenty , zasadnym zdaniem sądu jest określenie zadośćuczynienia na poziomie 50 000 zł .

Odnosząc się natomiast do powoda A. S. i jego żądania to w znacznej części rozważania co do rodziców ofiary są w jego przypadku aktualne. Natomiast związek uczuciowy , relacje między rodzeństwem jak wskazuje biegły miały poprawny charakter lecz bez cechy szczególności. Sąd nie aprobuje stanowiska tegoż powoda w którym dopatruje się związku przyczynowego między jego zawałem serca a śmiercią siostry. Żaden dowód w aktach sprawy takiego związku nie potwierdza. Czasowa różnica między tymi zdarzeniami także w ocenie sądu nie pozwala na akceptację stanowiska powoda. Odpowiednią sumą zadośćuczynienia jest , zdaniem sądu, kwota 30 000 zł.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc.